Kilpailemaan!

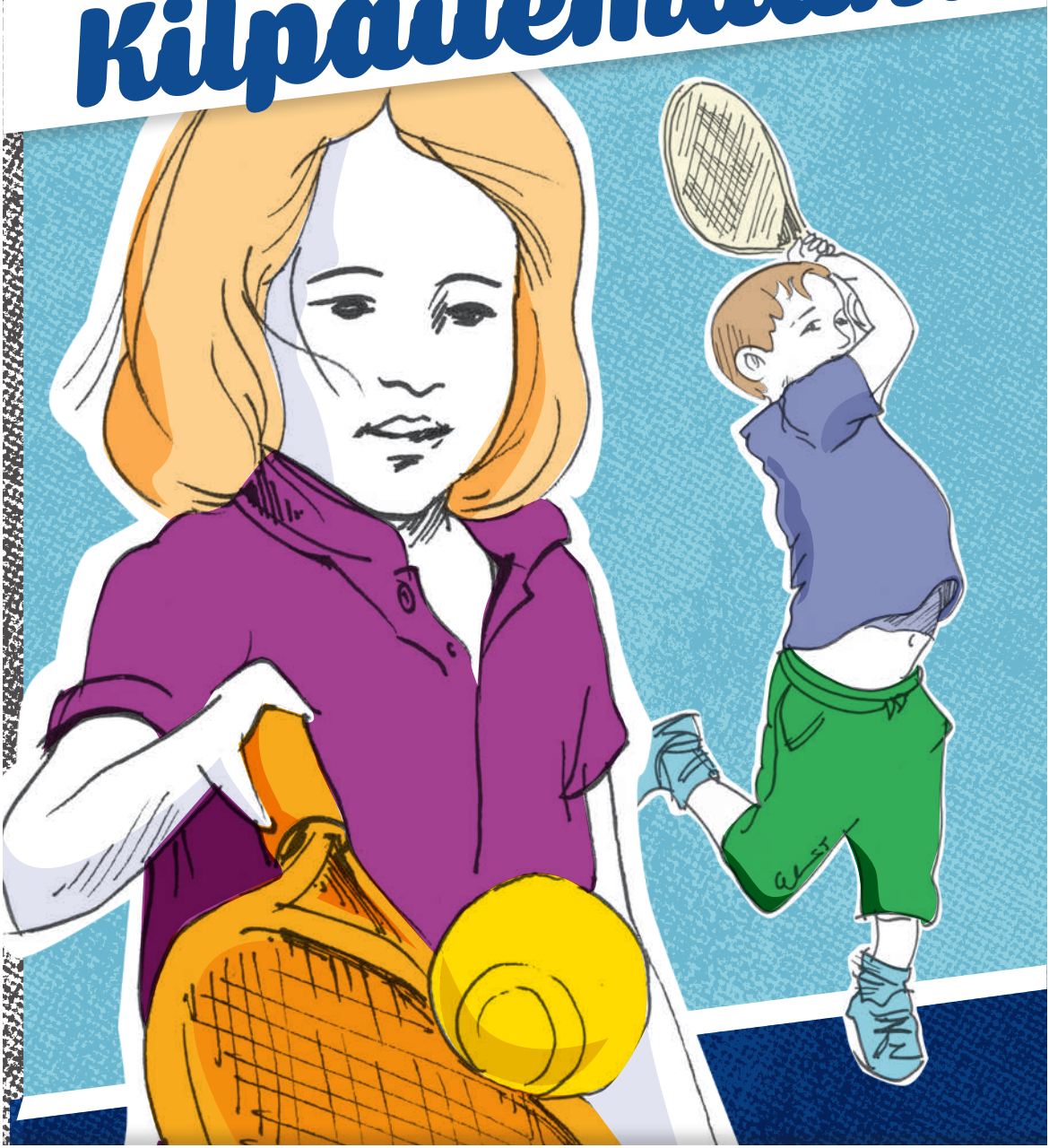

OPAS NUOREN PELAAJAN VANHEMMILLE

Tähän oppaaseen on koottu oleellista tietoa kilpailuihin osallistuville pelaajille ja heidän taustajoukoilleen. Tennisliiton tavoitteena on edistää tenniksen pelaamista kaikilla taitotasoilla. Myös kilpailujärjestelmässä on huomioitu eri-ikäiset ja -tasoiset pelaajat.

Tenniskisojen maailma saattaa tuntua alkuun sekavalta ja osin kummalliseltakin. Kaikenlaisia kysymyksiä risteilee sekä pelaajan että hänen vanhempiensa mielessä. Mitä kilpailuja valita, miten kisat etenevät, miten toimitaan oikein ottelujen aikana ja mistä rankingissa on kysymys? Tähän oppaaseen on pyritty kokoamaan tietoa ja ohjeita näihin asioihin liittyen. Opas on laadittu Suomen Tennisliiton toimesta. Sen pohjana on käytetty Grani Tenniksen ja Jukka Tannisen laatimaa Tennisvanhemman opasta.

Seuran valmentajaresurssit riittävät jonkin matkaa, mutta vanhempien ja taustajoukkojen osuus omien lasten kilpailuinnon herättäjinä ja ylläpitäjinä on oleellisen tärkeää kokonaisuuden kannalta.

SISÄLLYS

1 Miten ja mistä valita kilpailu lapselle? 4
1.1 Ikäluokat, erilaiset kilpailut ja erilaiset kaaviomallit 4
1.2 Kilpailujärjestelmä (juniorit) 5
2 Ilmoittautuminen kilpailuun 6
2.1 Pelaajanumero 6
2.2 Kilpailulisenssi 7
2.3 Edustusseura 9
2.4 Kilpailumaksu 9
3 Kilpailupaikalla 11
3.1 Aikataulut 11
3.2 Kilpailupaikalla toimiminen 11
3.3 Ottelun kulku 12
3.4 Kilpailumääräykset 12
3.5 Pistelasku ja tuomitseminen 13
3.6 Vanhempien rooli pelaajien kasvattajina kisoissa 14
3.7 Ottelun jälkeen 14
4 Ranking-lista 14

1 MITEN JA MISTÄ VALITA KILPAILU LAPSELLE?

Kaikki Suomen Tennisliiton alaiset viralliset kilpailut löytyvät Ässä-järjestelmästä **www.tennisassa.fi**-sivulta. Sieltä klikkaamalla kilpailun nimeä pääsee lukemaan kilpailukutsua ja näkee muun muassa muut jo ilmoittautuneet pelaajat, osoitteen, jonne ilmoittautuminen pitää lähettää (yleensä ilmoittautuminen tehdään Ässän kautta) sekä saa tietoa kilpailumaksun maksamisesta.

Kilpailuihin kannattaa ilmoittautua hyvissä ajoin, mielellään kaksi viikkoa ennen kisan alkua. Näin on todennäköistä päästä kisaan mukaan, varsinkin sisäkaudella. Kilpailunjärjestäjä on voinut rajata kilpailukutsussa osallistuvien määrää. Rajaus voidaan tehdä ilmoittautumisjärjestykseen tai rankingiin perustuen.

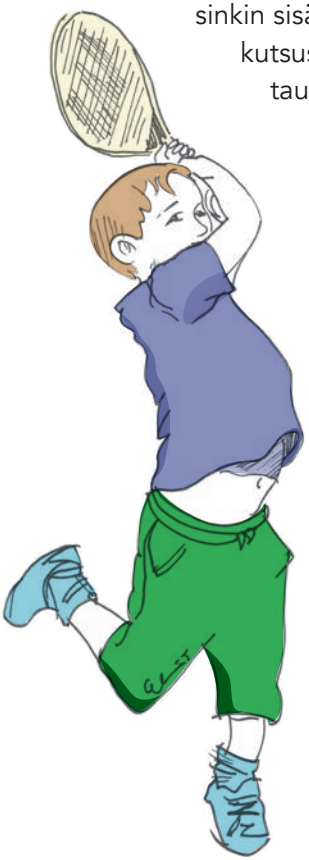

1.1 Ikäluokat, erilaiset kilpailut ja erilaiset kaaviomallit

Tenniskilpailuissa on luokkia iän (esimerkiksi 9-vuotiaat) ja tason (esimerkiksi D-luokka) mukaan. Tytöillä on rajattu mahdollisuus osallistua poikien luokkiin. Pienimmät juniorit pelaavat minitennis- tai miditennisluokissa. Junioriluokat alkavat 9-vuotiaasta ja jatkuvat vuoden välein 18-vuotiaisiin saakka. Tämän jälkeen pelaaja siirtyy pelaamaan aikuisten luokkiin. Toki on sallittua pelata omaa ikäänsä vanhempien pelaajien kisoissa ja luokkakilpailuissa (esimerkiksi miehet D-luokka), ja näin hyvin yleisesti tehdäänkin. Siispä, kun lapsi täyttää kuluvana kalenterivuonna esimerkiksi 12 vuotta, hän saa osallistua 12-vuotiaiden ja sitä vanhempien pelaajien luokkiin, mutta ei enää 11-vuotiaisiin.

Minitennis pelataan minitenniskentällä ja softis- tai punaisella pallolla.
Miditennis pelataan miditenniskentällä ja oranssilla pallolla.
9-vuotiaiden luokka pelataan miditenniskentällä ja oranssilla pallolla (alkaen 1.9.2015).
10-vuotiaiden luokka pelataan vihreäpistepallolla.

Luokka voidaan pelata cup-muotoisena tai lohkokilpailuna. Cup-kilpailussa hävinnyt tippuu yleensä kilpailusta heti hävityn ottelun jälkeen. Joissakin kilpailuissa saatetaan tarjota lisäksi jatkokaavio eli niin sanottu lohdutussarja. Cup-kaaviot pelataan loppuun saakka, jolloin voittaja saadaan selville. Lohkoissa kaikki pelaavat kaikkia vastaan oman lohkon sisällä. Otteluita tulee yleensä kahdesta neljään. Lohkovaiheen jälkeen saatetaan pelata vielä jatko-otteluita. Kaaviomuoto ilmoitetaan kilpailukutsussa.

1.2 Kilpailujärjestelmä (juniorit)

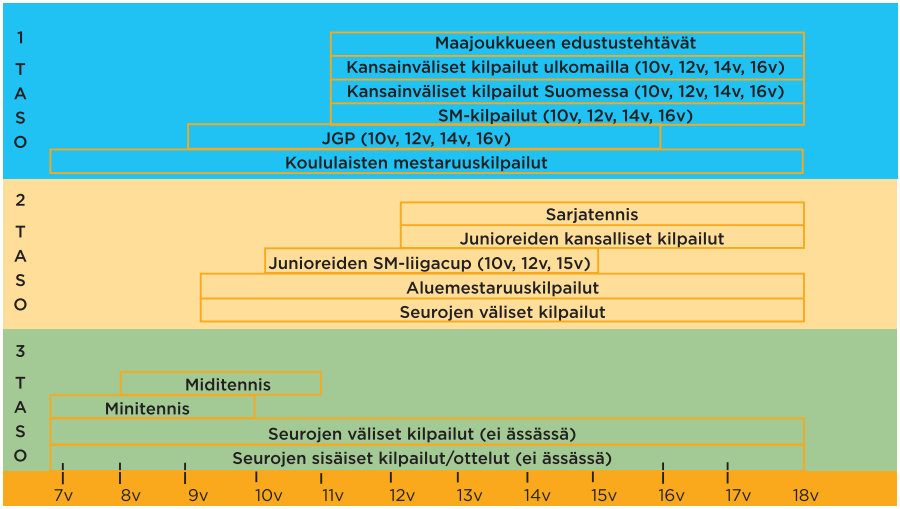

Kilpaileminen kannattaa aloittaa 3-tason kilpailuista. Otteluiden pelaamisen harjoittelu on hyvä aloittaa seurojen omista kilpailutapahtumista. Nuorimpien pelaajien kannattaa aloittaa mini- ja miditenniksestä. Toiminta on hyvin alueellista ja matalan kynnyksen toimintaa.

Kokemusten ja tason karttuessa kannattaa siirtyä 2-tasolle. 2-tasolla kilpailut ovat jo niin sanottuja kansallisia kilpailuja, joihin voi tulla mukaan pelaajia jo pidemmänkin matkan päästä.

1-taso koostuu arvokilpailuista. Siellä mukana ovat myös kansalliset huiput laajalla rintamalla. Esimerkiksi JGP-sarjassa osallistumisoikeus on rajattu rankingin perusteella (rankingin perusteella ilmoittautuneista 40 parasta/luokka pääsee mukaan). Kilpailun taso kannattaa pyrkiä valitsemaan sen mukaan, että haasteita ja menestystä tulisi sopivassa suhteessa.

2 ILMOITTAUTUMINEN KILPAILUUN

2.1 Pelaajanumero

Ilmoittautuakseen kilpailuun tulee pelaajalla olla Ässässä pelaajanumero. Alla on ohjeet pelaajanumeron luomiseen.

PELAAJANUMERON LUONTI I.

MENE KOHTAAN:
Ylävalikon kohta KIRJAUDU -> Uudet kilpailijat REKISTERÖIDY

-> TÄYTÄ LOMAKE -> TALLENNA

PELAAJANUMERON LUONTI II.

Luo itsellesi salasana
Tältä sivulta löydät uuden salasanasi

-> TALLENNA

2.2 Kilpailulisenssi

Voidakseen ilmoittautua ja osallistua kilpailuun, tulee pelaajalla olla maksettuna sen kalenterivuoden kilpailulisenssi (poikkeuksena mini- ja midikilpailut).

KILPAILULISENSSIN MAKSAMINEN I.

Kirjaudu Tennisässään -> Mene kohtaan: Ylävalikko OMAT TIEDOT

Vasen alakulma:
MAKSA KILPAILULISENSSI

KILPAILULISENSSIN MAKSAMINEN II.

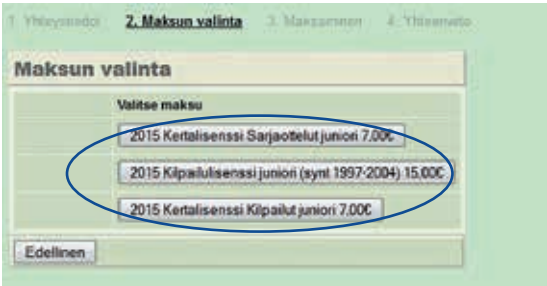

Valitse maksu.

Maksa kilpailulisenssi verkkopankissa.

Eri-ikäisille pelaajille on erisuuruisia lisenssivaihtoehtoja. Kertalisenssin lunastanut voi ilmoittautua ja osallistua yhteen kilpailuun.
Huom: kilpailulisenssi ei sisällä vakuutusta!

2.3 Edustusseura

Kilpailuihin osallistuvan pelaajan tulee olla jäsen jossakin suomalaisessa tennisseurassa, joka on Suomen Tennisliiton jäsen. Pelaaja voi olla jäsenenä yhdessä tai useassa STL:n jäsenseurassa, mutta hän voi samanaikaisesti edustaa vain yhtä seuraa (poikkeuksena yhden kauden sarjatennisedustus).

Kun pelaaja ensimmäisen kerran rekisteröi itsensä Ässään, hänen on valittava näistä seuroista yksi, joka on hänen varsinainen edustusseuransa. Edustusseurat julkaistaan Tennisliiton kilpailujärjestelmässä. Pelaajalla on oikeus edustaa tätä seuraa kansallisissa kilpailuissa sekä sarjatenniksessä. Seuralla on oikeus kieltää pelaajaa edustamasta seuraa, jos pelaaja ei ole seuran jäsen. Edustusseuraa voi vaihtaa tekemällä seurasiirron näissä säännöissä määrätyllä tavalla ja määräajoissa. Edustusseura ei vaihdu automaattisesti pelaajan siirtyessä seurasta toiseen, vaan siitä on aina tehtävä seurasiirto.

2.4 Kilpailumaksu

Kilpailukutsusta selviää kilpailumaksun suuruus ja se, maksetaanko kilpailumaksu jo ilmoittautumisen yhteydessä verkkopankin kautta. Kilpailumaksu tulee kaikissa tapauksissa olla maksettuna ennen ensimmäistä ottelua.

Ilmoittautuminen kilpailuun velvoittaa pelaajan maksamaan osallistumismaksun ja pelaamaan kilpailun loppuun. Ilmoittautumisen voi perua ennen arvontaa. Tällöin osallistumismaksu palautetaan. Jos pelaaja vetäytyy arvonnan jälkeen, kuitenkin 24 tuntia ennen kyseisen luokan alkua, palautetaan kilpailumaksu lääkärin- tai terveydenhoitajan todistusta vastaan, mikäli todistus on kilpailunjohtajalla neljän vuorokauden kuluessa luokan alkamisesta. Kilpailunjohtaja voi palauttaa maksun myös muun painavan syyn vuoksi. Kilpailumaksua ei palauteta, mikäli luokan alkuun on aikaa 24 tuntia tai vähemmän. Kilpailumaksun palauttamisen suorittaa kilpailunjärjestäjä.

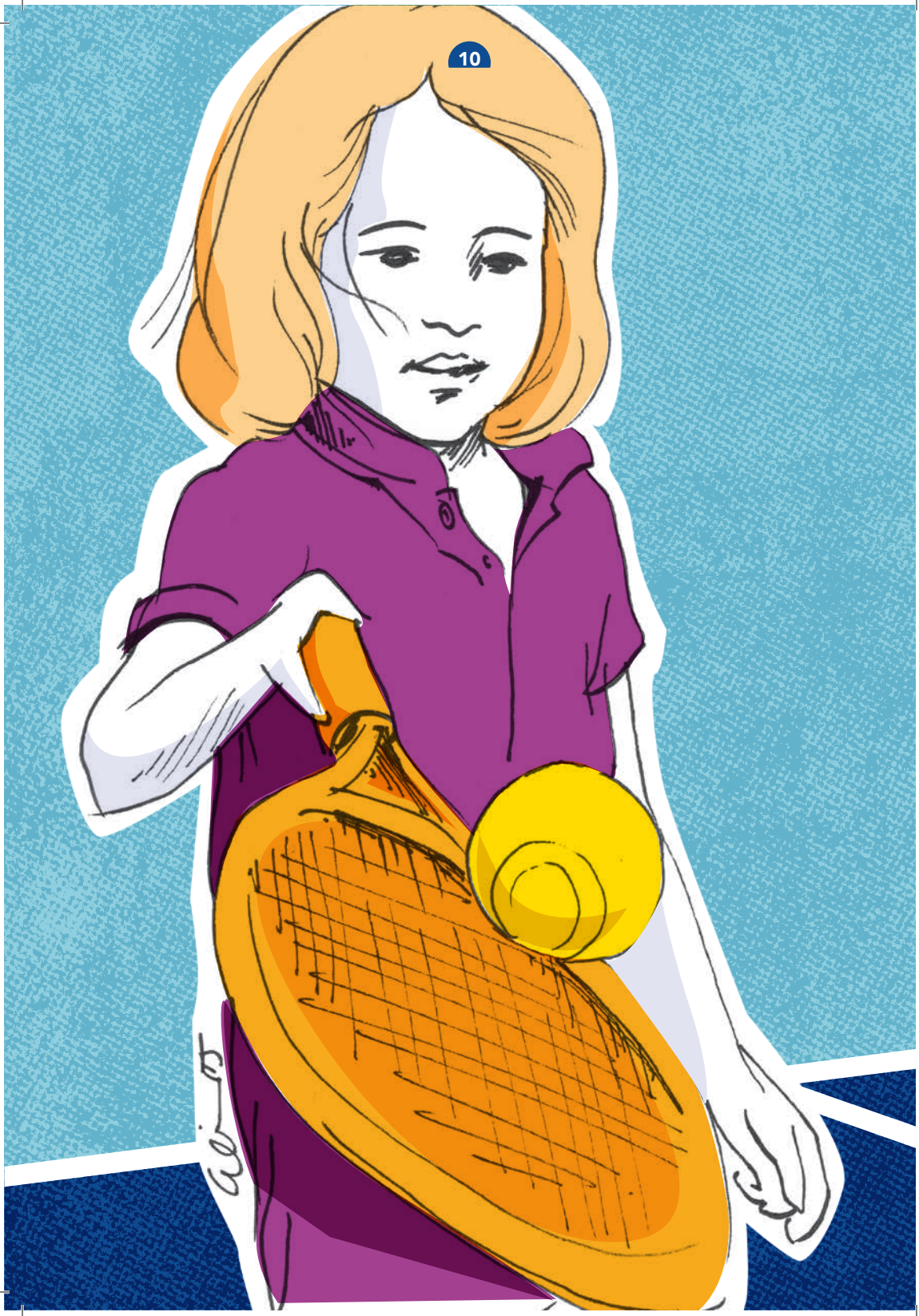

3 KILPAILUPAIKALLA

3.1 Aikataulut

Kun kilpailu on valittu ja siihen ilmoittauduttu, odotetaan aikataulun valmistumista. Yleensä kisajärjestäjä julkaisee ottelukaaviot tai lohkot kilpailuviikonloppua edeltävällä viikolla tiistaina tai keskiviikkona. Ottelut alkavat joko perjantaina tai pienissä kilpailuissa lauantaina. Otteluaikataulut löytyvät Ässä-järjestelmästä kilpailua ja oikeaa luokkaa (kaavio) klikkaamalla. Kilpailunjärjestäjällä ei ole velvollisuutta huomioida otteluaikoihin liittyviä toiveita.

Tenniskisojen aikataulut muodostuvat niin, että kisojen ja päivän ensimmäisen ottelun alkamisaika on tarkalleen tiedossa, mutta sen jälkeen pelaaja joutuu arvioimaan, milloin oma ottelu saattaisi alkaa. Vaikka aikatauluun olisi kirjattu alkamisajaksi jokin tarkka aika, se voi ja luultavasti muuttuu, koska edellisten otteluiden kestoa ei voi tarkasti tietää. Tämän vuoksi pelaajat ja heidän vanhempansa joutuvat olemaan kisapaikalla joskus pitkiäkin aikoja odottamassa omaa otteluvuoroa. Niin kauan kun tennisotteluita ei käydä aikaperiaatteella, tämä odottelu jatkuu ja siihen on syytä varautua.
Tennisottelun kesto vaihtelee yleisesti tunnin ja jopa kolmen tunnin välillä.

3.2 Kilpailupaikalla toimiminen

Kilpailupaikalle on syytä saapua vähintään puoli tuntia ennen ilmoitettua peliaikaa. Pelaaja ilmoittautuu kilpailujen johtajalle kilpailutoimistossa. Jos kisamaksua ei ole maksettu etukäteen ilmoittautumisen yhteydessä, se suoritetaan ennen ensimmäistä ottelua.

Tämän jälkeen pelaaja vaihtaa peliasun ylleen ja voi aloittaa verryttelyn ja muun valmistautumisen.
Tähän kuuluu aikataulun tarkistaminen kilpailujen johtajalta, vesipullon täyttäminen, ehkä pienen välipalan syöminen tai varaaminen mukaan mailakassiin sekä fyysinen lämmittely.

3.3 Ottelun kulku

Pelaajan on oltava valmis menemään kentälle, kun oman ottelun kuulutetaan olevan vuorossa. Kentällä pelaajilla on viisi minuuttia aikaa pallotella ja siten vielä valmistautua peliin. Tämän lyhyen ajan kuluessa on pyrittävä käymään läpi kaikki lyönnit, myös syöttö.

Kun pallotteluaika on loppunut, pelaajat arpovat mailaa pyöräyttämällä kumpi saa ensimmäisen syöttövuoron ja kumpi valitsee kenttäpuolen ensimmäisen pelin ajaksi. Arvonnan voittanut pelaaja voi myös valita syötön vastauksen, jolloin toinen pelaaja aloittaa.

Pelaajat vaihtavat kenttäpuolia parittomien pelien jälkeen: ensimmäisen, kolmannen, viidennen ja niin edelleen. Puoltenvaihdossa on 1,5 minuutin tauko (edellisen pisteen päättymisestä seuraavan alkamiseen) ensimmäistä vaihtoa lukuun ottamatta, jolloin taukoa ei ole enempää kuin mitä kestää kävellä kentän toiselle puolelle.

3.4 Kilpailumääräykset

Kilpailutoimintaa säätelevät STL:n kilpailumääräykset. Määräykset on julkaistu Ässässä. Määräysten alkuosa (yleiset määräykset) käsittelevät kaikkia kilpailuja koskevia asioita. Loppuosan kilpailukohtaiset määräykset antavat lisämääräyksiä tiettyihin kilpailuin ja kilpailusarjoihin.

Alla muutama tärkeä nosto kilpailumääräyksistä:

- Pelaajilta ja taustajoukoilta edellytetään asiallista käytöstä. Kiroilu, mailan heittäminen, pelin viivyttäminen, pelaajan neuvominen tai tahallisesti väärin tuomitseminen voivat aiheuttaa varoituksen tai pisteen menetyksen. Törkeissä tapauksissa voi edessä olla kilpailusta sulkeminen. Päätöksen tekee kilpailunjohtaja tai –valvoja.
- Seuraavan pisteen pelaaminen on käynnistettävä 20 sekuntin kuluessa edellisen pisteen päätyttyä.
- Väärin pelatun pallon jälkeen (esim. syöttö väärään ruutuun) piste jää voimaan. Tilanne korjataan seuraavassa pisteessä, esimerkiksi syöttämällä silloin oikeaan ruutuun.
- Vanhemmat tai valmentajat eivät saa antaa pelaajalle ohjeita tai puuttua ottelun kulkuun.

• Pelaajien tulee pyytää kilpailunjohtaja paikalle, jos he ovat epätietoisia pelin kulkuun liittyvissä kysymyksissä tai jos pelaajat tarvitsevat jonkun ratkaisemaan esimerkiksi riitatilanteen.

3.5 Pistelasku ja tuomitseminen

Pelaajat laskevat itse pisteet ja tuomitsevat toistensa lyönnit. He toimivat siis myös **tuomareina pelaamisen lisäksi**. Tämä on poikkeuksellista melkeinpä kaikkiin muihin lajeihin verrattuna. Tämän oppiminen on hyvin tärkeää otteluiden sujuvan läpiviennin kannalta.

Pistelaskun osalta ohjeena on, että **syöttäjä sanoo pistetilanteen kuuluvalla äänellä** ennen jokaista syöttöä. Näin molemmat pelaajat tietävät selvästi ja tarkasti, mikä on tilanne ottelussa. Pisteiden laskeminen ei kuitenkaan ole vain syöttäjän vastuulla, vaan molempien pelaajien on syytä tietää tilanne kaiken aikaa.

Tuomitsemisessa noudatetaan periaatetta, että **vain selvästi ulos nähty/lyöty** pallo voidaan tuomita huutamalla 'Ulkona' tai 'Out'. Jos pelaaja on epävarma, mihin pallo kentässä osui, on se aina tuomittava vastustajan eduksi. Jokainen pallo tuomitaan jommankumman pelaajan eduksi. Niin sanottuja uusia pisteitä ei pelata kuin erittäin poikkeavissa tapauksissa, esimerkiksi jos toiselta kentältä tulee pallo häiritsemään omaa pelaamista. Jos syöttö osuu verkkoon ja putoaa siitä syöttöruutuun, syöttö uusitaan.

Vanhemmat tai valmentajat eivät saa osallistua pelin kulkuun millään tavoin. Pelaajille sattuu varmasti virhetuomioita, mutta niihinkään ei voi kentän ulkopuolelta puuttua. Joskus harvoin joku pelaaja saattaa systemaattisesti nähdä 'väärin', jolloin on asiallista kutsua kilpailujen johtaja paikalle seuraamaan ottelun kulkua. Hänellä on oikeus ja velvollisuus puuttua näkemiinsä väärinkäytöksiin. Vanhemmat voivat laskea pisteitä pelaajien mukana ja epäselvissä tapauksissa, ja jos molemmat pelaajat pyytävät, auttaa ottelua jatkumaan oikeudenmukaisesti. Ottelun päätyttyä pelaajat kättelevät verkon yli ja kiittävät ottelusta.

3.6 Vanhempien rooli pelaajien kasvattajina kisoissa

Joskus ottelun paine tai jokin muu seikka johtaa huonoon käytökseen. Silloin on vanhemmilla sekä oikeus että kasvatuksellinen velvollisuus puuttua lapsen käyttäytymiseen. Tämä voi tarkoittaa äärimmäisessä tapauksessa lapsen poistamista kentältä.
Hyvästä käyttäytymisestä tennisottelussa on syytä puhua kotoa ja harjoituksissa.

3.7 Ottelun jälkeen

Pelaajat kättelevät ottelun loputtua ja keräävät pallot seuraavia pelaajia varten.

Voittajan velvollisuus on ilmoittaa ottelun lopputulos kilpailujen johtajalle ja samalla ottaa selvää seuraavan ottelun alkamisajasta.
Nuorten junioreiden (alle 12-vuotiaat) kisoissa pelataan hyvin yleisesti joko lohkoja tai niin sanottu alakaavio ensimmäisellä kierroksella hävinneiden kesken. Näin kaikille tulee vähintään kaksi ottelua. Tämä on yleensä ilmoitettu kilpailukutsussa. Siispä hävinneenkin on otettava selvää jatkopeleistään.

4 RANKING-LISTA

Pelaajat saavat ranking-pisteitä virallisista kilpailuista voittamistaan otteluista (poikkeuksena mini- ja midikilpailut). Junioreiden rankingit ilmestyvät kerran kuussa Ässässä. Näillä pisteillä pelaajat laitetaan paremmuusjärjestykseen ikäryhmittäin, ja tätä rankingjärjestystä käytetään ottelukaavioita laadittaessa. Tämän tarkoituksena on estää parhaita pelaajia joutumasta vastakkain kisan alkukierroksilla. Kaikki muut pelaajat arvotaan kaavioon tai lohkoon sattumanvaraisesti. Arvonnassa käytetään seurahajontaa eli jos vain on mahdollista, saman seuran pelaajia ei laiteta ensimmäisellä kierroksella vastakkain. Samaan lohkoon saattaa silti joutua seurakavereita.

Rankingin lisäksi pelaajat laitetaan kolme kertaa vuodessa paremmuusjärjestykseen tasoluetteloon. Luettelon perusteena on pelaajien piste-

keskiarvo. Tasoluettelossa oleva pelaajan taso määrittelee pelaajien pistekertymää otteluissa, ei pelaajatiedoissa muuttuva pelaajan keskiarvo.

Pisteiden seuraaminen voi olla kiinnostavaa ja motivoivaa. Pisteet eivät kuitenkaan saa olla keskiössä eikä niitä tule seurata jatkuvasti. Pelaajien pistekeskiarvo muotoutuu vastaamaan pelaajien tasoa. Pelin kehittyminen on oleellisempaa kuin pistekeskiarvon kehittyminen.

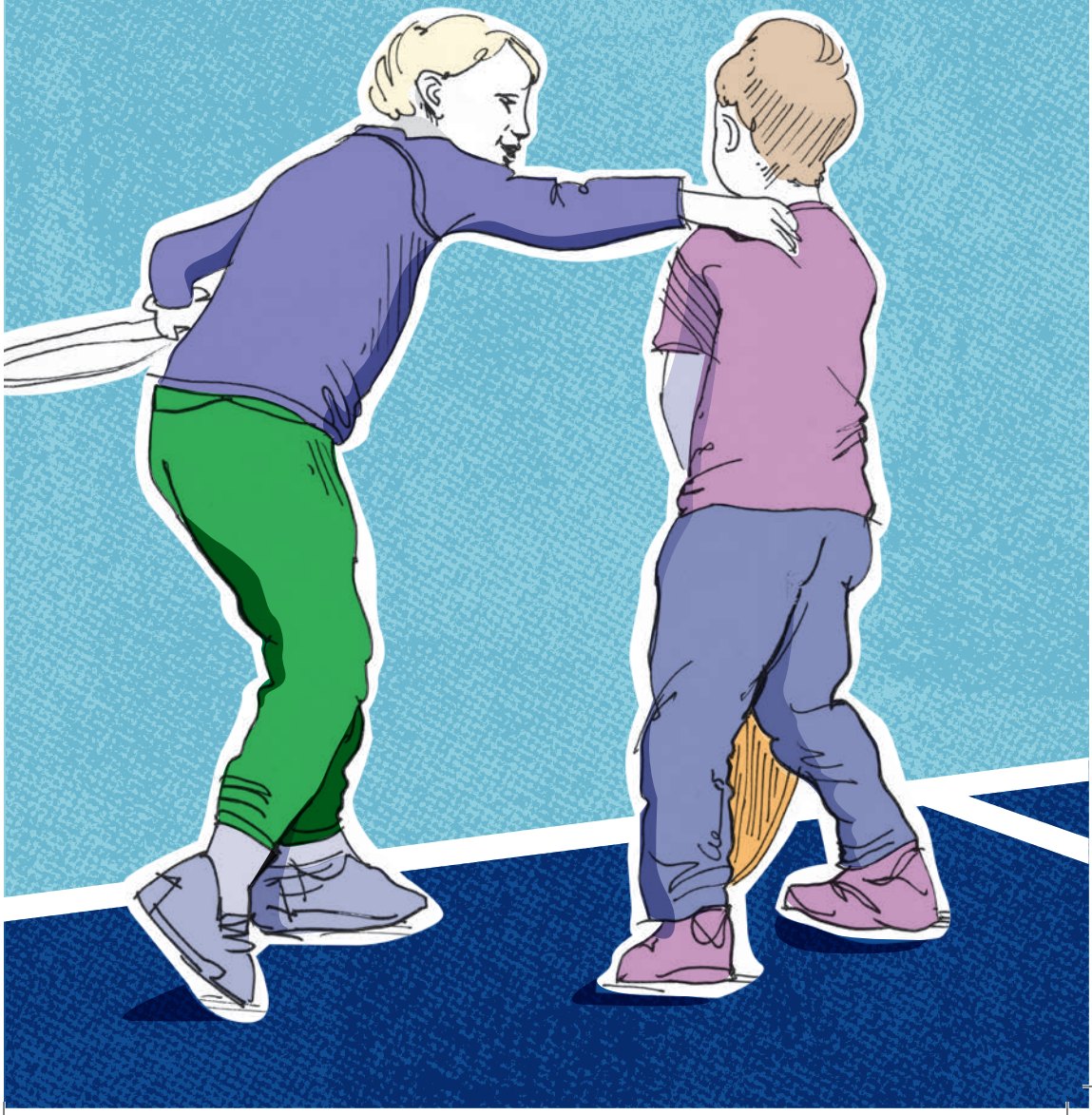

Hyödyllisiä verkkosivuja:
www.tennis.fi
www.tennisassa.fi
www.tennislehti.fi
www.tennishub.fi
www.tennisplayandstay.com

MINI TENNIS MIDI